No. 9. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Woensdag 11 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten Januarij.

De verklaring van den heer *Duchatel* in de kamer, dat het oogenblik nog niet gekomen was om tot de reductie der 5 pct. renten over te gaan, heeft natuurlijk onder die leden der kamer, die zich in het vorig jaar reeds voor dien maatregel verklaarden, waarvan de aftreding van het toenmalig ministerie het gevolg was, veel ontevergenoegdheid verwekt, en schoon het waar mag zijn, dat de meerderheid, gelijk men verzekert, thans in deze zaak de zijde van het ministerie zal houden, schijnt het toch dat de minderheid althans beproeven wil wat zij ten deze vermag; immers wordt voor stellig verzekerd, dat de heer *Gouin* zich gereed maakt om een nieuw ontwerp van reductie op te stellen, 't welk hij terstond na den afloop van het adres wilde aanbieden, zich inmiddels met sommige zijner medeleden verstaande, om zoo veel mogelijk de punten, die in het verleden jaar verschil tusschen de voorstanders der reductie baarden, door een gewijzigd ontwerp overeen te brengen.

De commissie van de kamer der pairs is gisteren vergaderd geweest om de aanmerkingen in de bureaux op het adres gevallen te overwegen. Maandag zou de openbare discussie plaats hebben.

— Gisteren heeft voor het hof van assises der Seine de zaak der beide bladen, *le Siècle* en *le Courrier Français*, gediend, zijnde de vervolging tegen den *Temps*, die slechts de artikels uit de andere bladen overgenomen had, ingetrokken. De verantwoordelijke redacteur van het eerstgenoemde blad, die niet voor het hof verschenen was, werd door hetzelve veroordeeld tot 2 maanden gevangenis en 2000 fr. boete, wegens het plaatsen van een artikel, waarin hoofdzakelijk werd gezegd, dat de constitutie de grenzen van al de staatsmagten naauwkeurig had willen afbakenen, maar kortzigtig omtrent een punt en veracht met betrekking tot alle andere, had zich een der staatsmagten, door de aanraking waarin zij tot de diplomatie stond, buiten den constitutionelen kring geworpen en, vrij in hare beweging, door het uitwijkend aangenomen standpunt, en uit haren aard onverantwoordelijk, had zij natuurlijk al de andere magten genoodzaakt zich om haar, als middenpunt te bewegen, waardoor zij het doel van de slagen der factiezuchtigen en moordenaars was geworden. — Wat den *Courrier* betreft, de advokaat-generaal *Plougoulm* begon met de jury tegen den invloed van buiten te waarschuwen; dat zij, onder anderen door de verdediging welke het *Journal des Debats* van de artikels des *Courriers* op zich genomen had, misleid, geen verkeerd oordeel moest vellen, daar die verdediging niet dan een blijk van de welwillendheid eens confraters was; vervolgens tot de artikels die tot de vervolging hadden geleid overgaande, zocht hij aan te toonen dat daarin dezelfde strekking als in die van *le Siècle* lag; ook hier werd gezegd, dat de revolutie van 1830 niet het gouvernement van eenen enkelen had bedoeld, en des niet te min had men niet geschroomd den Koning voor te stellen als de magt van al zijne ministers in zich besluitende, en als verantwoordelijk moetende zijn voor al de daden door de ministers gedaan, bijzonder door degenen die men doctrinairen noemt. De advokaat-generaal betoogde, dat hier aan den eerbied tegen de wetten was te kort gedaan en den persoon des Konings aangerand; terwijl de advokaat *Ph. Dupin*, den *Courrier* verdedigende, staande hield, dat dezelve slechts van het constitutioneel regt had gebruik gemaakt, om de bestaande wetten, die slecht kunnen geacht worden, te gispen, en dat het blad niet den persoon des Konings had aangerand, maar de ministers die zich achter het Koninklijk schild van onverantwoordelijkheid buiten schoot hielden. Door de jury niet schuldig verklaard is de gerant van den *Courrier* terstond in vrijheid gesteld. Men houdt het er voor, dat het ministerie, den maatregel voorziende, met voordacht voor eenige dagen, de in beschuldiging stelling van het journal der Debats deed afkeuren.

— Volgens een loopend gerucht, zou het bewind de zekerheid hebben bekomen van het onlangs sluiten eens geheimen traktaats tusschen Groot-Brittannie en Spanje, waarin eene bepaling van de bezetting van St. Sebastiaan door de Engelschen voorkwam. Men zou den heer *Latour-Maubourg* in last gegeven hebben van niets te sparen, om den tekst van dat traktaat magtig te worden.

— De brieven uit Spanje gaan niet later dan tot den 3osten en behelzen dus geen nader nieuws. Van Bayonne schrijft men van den 3den het volgende:

» De courant van Onate van den 27sten zegt geen woord omtrent Bilbao. Onder de gekwetsten van rang bevinden zich de baron *de Meer*, *San Miguel*, en *Arnoz*, wien twee geweerschoten getroffen hebben. Men zegt dat de zoon van *Puenon Rostro* gesneuveld is. De karlistische voorposten blijven bijna tot voor de poorten van Bilbao gevestigd. Het is denkelijk dat de eerste beweging van het Christinisch leger het zuiveren van den weg die Bilbao van Durango scheidt, zal ten doel hebben. De karlistische voorposten staan te Puenta-Noro."

(Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den Januarij.

HH. MM. de koning en koningin van Griekenland hebben hunnen weg over Ulm naar Schongau genomen, om zich van daar naar Tegernsee te begeven, alwaar zij eene ontmoeting met hunne doorluchtige ouders, den koning en de koningin van Beijeren, zullen hebben, en daarna hunne reize naar Griekenland voortzetten.

— Te Napels is de cholera nog steeds aan het afnemen. Den 18den December hadden zich aldaar 28 nieuwe gevallen opgedaan, en waren er 14 lijders gestorven. Den 19den, 18 nieuwe gevallen, en 12 overleden.

— Uit Rome schrijft men van den 24sten December dat de laatste tijdingen uit Spanje, op de aanhangers van don *Carlos* aldaar een ontmoedigenden indruk hadden gemaakt, daar zij van *Gomez* glansrijke overwinningen in het Zuiden, en tevens de inneming van Bilbao, hadden gehoopt te vernemen.

Den vorigen dag had de Pauselijke regering eene bekendmaking uitgevaardigd waarbij zij in de minzaamste en meest vaderlijke bewoordingen, het ongerijmde van het sedert lang in de kerkelijke Staten omloopend gerucht betoogt, dat namelijk de cholera slechts een gevolg van vergiftiging zou zijn, en waarbij zij de verbreiders van dat gerucht met al de gestrengheid de wetten bedreigt.

— Reizigers die uit Polen te Berlijn zijn aangekomen, verhalen dat de Russische regering veel zorg besteedde aan den opbouw der vestingen, en op het oog heeft om zich, door eene reeks van versterkte plaatsen, tegen den onrustigen geest der Poolsche natie voor altijd te waarborgen. Behalve Warschau, Modlin, Czenstochau en Zamosc, zullen de steden Lublin, Grodno en nog drie andere plaatsen, verdedigingswerken erlangen, en er eene geheel nieuwe vesting op het punt waar de Narew zich met den Weichsel vereenigt, gebouwd worden.

Te Warschau waren den 17den december 23 menschen door de cholera aangetast, waarvan er 11 gestorven, 8 hersteld en 4 nog onder behandeling waren.

— Te Weenen waren den 31sten December genoteerd: 5 pCt. Metall. $103\frac{7}{8}$; 4 pCt. $99\frac{3}{4}$; 3 pCt. $74\frac{5}{8}$; Bankactien 139...

ENGELAND.

LONDEN, den 7den Januarij.

HH. MM. de koning en koningin van Engeland bevinden zich beiden ligtelijk ongesteld.

— Gedurende het laatste kwartaal van 1836, hebben de inkomsten de uitgaven slechts met 16,000 p. st. overtroffen; over het geheele jaar beliep het excedent echter 2,500,000 p. st.

— De eerste minister *Melbourne* is in zoo verre hersteld, dat hij voor het eerst weder heeft kunnen uitrijden.

— De minister *Russell* heeft aan al de iersche

tot de partij der ministers behoorende, een brief doen toekomen, waarin hij hun met aandrang verzoekt om bij den aanvang der zittingen, op den 31sten dezer, tegenwoordig te zijn, dewijl er dadelijk na de opening der Huizen, zaken van groot gewigt ter tafel zullen worden gebragt.

— Te Bath is door de radicale partij weder eenen maaltijd gegeven aan de vertegenwoordigers dier stad, de heeren *Roebuck* en *Palmer*, waarbij onder anderen de kolonel *Napier* en sir *W. Molesworth* het woord hebben gehad, en op het hevigst hebben aangedrongen op verschillende groote veranderingen in het staatsbestuur, als: de instelling van eenjarige parlementen, onbeperkt stemregt, stemming bij balotage, hervorming van het hooger huis, enz.

— Sir *R. Peel* vertrekt morgen naar Glasgow, waar hem eene luisterrijke ontvangst wacht. Men is voornemens om hem het burgerregt dier stad in een kostbaren zilveren doos aan te bieden, door een adres vergezeld, hetwelk reeds over de drie duizend handteekeningen van de gegoedste ingezetenen telt.

Ter Londensche beurs van den 6den waren genoteerd: 3 pCt. geconsolideerd. 90; Ned. 2½ pCt. 53⅞; Portugal 5 pCt. 47¼; id. 3 pCt. 30; Spanje Ardoin 24⅛; Differed. 9⅜; Passive 6¾; Braz. 86.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Januarij.

Uit 's Gravenhage meldt men, van den 8sten dezer:

»De secretaris-generaal bij het ministerie van financiën, de heer *P. A. Ossewaarde*, heeft gedurende de ziekte van wijlen den minister de behandeling der zaken bij dat departement op zich genomen, krachtens de bepalingen van art. 1 van het koninklijk besluit van den 4den September 1823, no. 7, en blijft alzoo, op grond daarvan, in afwachting van door Z. M. den koning te maken beschikkingen, inmiddels met de waarneming der zaken belast.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit, eene uitbreiding gegeven aan het op den 2den Maart 1831 door Hoogstdezelve goedgekeurd politie-reglement voor de vaart op het kanaal door het eiland Voorne, waarbij onder anderen wordt bepaald, dat door de stoombooten, gedurende hare vaart op dat kanaal, van de kracht des stooms geen gebruik zal mogen worden gemaakt, op verbeurte eener vastgestelde boete, alsmede dat, wanneer de bevelhebbers der schepen, met toestemming der havenmeesters, van het kanaal, in plaats van de haven, tot ligplaats mogten gebruik maken, zij alsdan dezelfde som van twee gulden voor ligtijd zullen verschuldigd zijn, waarvan zij bevrijd zullen wezen indien zij door de bevoegde autoriteit mogten genoodzaakt worden om naar binnen te schutten.

— Tot onderwijzer in de engelsche taal bij het koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik is, in plaats van den heer *S. F. Sander*, benoemd de lector bij het Athenaeum te Deventer, *J. P. Arend.*

— Uit Dordrecht schrijft men, dat het ijs in de Noord zich eindelijk mede geheel opgeruimd hebbende, den 8sten dan ook de scheepvaart langs dien weg is hervat. Heden zal de Stoomboot, in het veer tusschen Dordrecht en Rotterdam, de dienst op de voor deze maand gewone uren wederom geregeld beginnen; terwijl ook de stoombooten van de Rotterdamsche maatschappij derzelver verschillende diensten zullen hervatten, op de voor dezelven in de biljetten en advertentien bepaalde uren van afvaart.

— Volgens schrijven van Nijmegen van zaturdag 7, bleef aldaar de rivier van ijs bevrijd.

— La *Société générale des naufrages* te Parijs, welke onlangs den heer *Willem van Houten* tot haar agent-generaal alhier benoemd heeft nu dien heer met eene medaille (*medaille d'honneur*) begunstigd, voor het inzenden van zeer doelmatige en vernuftig uitgedachte toestellen tot het redden van schipbreukelingen.

— Binnen Leiden zijn gedurende het afgeloopen jaar geboren 699 zonen en 644 dochters, te zamen 1343, waaronder 17 paar tweelingen; overleden 461 van het mannelijk en 469 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 930; gehuwd 341 paren; en heeft er 1 echtscheiding plaats gehad.

Te Gouda, zijn in 1836 geboren 289 zonen en 254 dochters, te zamen 543, gehuwd 115 paren; overleden 184 van het mannelijk en 213 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 317.

Te Vlaardingen zijn gedurende 1836 geboren 150 zonen en 143 dochters, te zamen 293; gehuwd 58 paren; overleden 106 van het mannelijk en 101 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 207.

Het Belgisch blad *l'Observateur* verzekert, dat het bewind van vorst *Leopold* zich genoodzaakt gezien heeft toe te geven aan de vordering van de zijde van Engeland en Frankrijk, dat de heer *van de Weyer*, van Lissabon, waar hij zich door zijne onvoorzigtige raadgevingen zeer gehaat had gemaakt, onverwijld naar Londen terug zou keeren.

— De aan het revolutionnair bewind in Belgie toegedane bladen geven gedurig hoog op van de toeneming van den belgischen handel en scheepvaart. Van een anderen kant verzekert men evenwel dat die schilderingen, evenzeer als de officiële opgaven dienwege, een bedroevend contrast maken met den waren toestand der stad Antwerpen en de klagten van den groot- en kleinhandel.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (9 *Januarij*) is veel in Spaansche Ardoins omgegaan; de koers steeg van 23½ tot 23⅝, en bleef vlottende op ⅝; na de beurs golden dezelven 23¾. Men zeide dat het Londensche fondsen-merk van Zaturdag bekend en hooger was. De notering te Antwerpen was gisteren als volgt: Belg. 100⅞; O. Met. 103¾; Sp. Ardoin 23½, ⅞, ⅝; Differed. 8¾; Nap. renten 92½; B. Tavolière 56; Sicil. 92½; Rom. L. 100⅞; Id. te Antw. 99; Braz. 85⅝. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅛ pCt. k. z.

ZAADMARKT TE AMSTERDAM.

Maandag den 9den Januarij.

RAAPOLIE. — flaauw: per 6 w. *f* 43; vliegend *f* 42 à 41½; Mei *f* 40¼ à 40; September en October *f* 36 à 35½.

LIJNOLIE. — per 6 w. *f* 35½; vliegend *f* 34½.

KOOL- en LIJNZAAD. — zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *Januarij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 54 1/16; dito 5 pCt. 101¼ 5/16; Kansb. 23⅜; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 95 1/16, ⅛; dito 3½ pCt. 78⅝, 79; Handelm. 182, ½; Ardoins 85 £, 23 21/32, 23½; dito coup. 39½, 40; Uitgest. 8⅝; Pass. 6⅞; Met. 100⅝; Braz. 85⅝; Columb. 18½, 7/16; Per. 14 5/16.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten, onder Directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen.

Op Donderdag den 12 Januarij 1837,

DE TROUWRING, Beroemd Tooneelspel in drie Bedrijven, naar het Hoogduitsch van LEMBERT, door P. L. Na hetwelk: DE VERMOMDE GELIEVEN, Blijspel met Zang in een Bedrijf.

Precies ten *zes* ure op het Tooneel. *Prijzen der Plaatsen:*

Eerste Rang: *f* 1,20; Tweede: *f* 0,90; Derde: *f* 0,60.

De Heeren Militairen, mits in uniform, betalen *half* geld.

De Directrice beveelt hare Abonnements-lijsten aan het Tooneelminnend publiek, die thans ter teekening worden aangeboden. Mogt zij door ruime deelneming, de zware onkosten, met haar talrijk Gezelschap, eenigzins bestreden zien! Niets onbeproefd zullende laten, om de algemeene goedkeuring te verwerven, vertrouwt zij bij vernieuwing op dat gunstig onthaal, hetwelk haar Gezelschap immer binnen Breda's muren heeft mogen ondervinden.

Verkooping van VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal ten verzoeke zijner principalen, op Donderdag den 12. Januarij 1837, des avonds ten 7 ure, in het *Vlaamsch-Koffijhuis*, bij J. JONKERS, in de Katerstraat aldaar, in het openbaar veilen en aan den hoogstbiedende voorloopig toewijzen, het navolgend VAST GOED:

Eene HUIZINGE en ERVE, van ouds genaamd de *Prins George van Denemarken*, staande en gelegen binnen *Breda*, op de oostzijde van den Nieuwen Haagdijk, gek wijk B. No. 590.

Op Vrijdag den 20sten Januarij 1837, 's morgens ten 11 ure, zal door den Notaris VAN MEURS, voor een der Heeren Hoofd-Officieren van de Kavallerie, thans buiten active Dienst, aan het Logement *den Gouden Zwaan*, te *Tilburg*, op *den Heuvel*, in het openbaar, om kontant geld, worden verkocht:

Twee zeer goede, extra schoone en wel gedresseerde RIJPAARDEN, Kurassiers taille, donker bruin, waarvan het eene Ruin, oud 7, en het andere Merrie, oud 9 jaren. — Alsmede nog een zeer schoon VEULEN, oud 22 maanden, zijnde Merrie, helbruin, zonder eenig merkteeken, getrokken van den edelsten Hengst van *Borculo*.

NB. Gemelde PAARDEN zullen op den dag van den Verkoop van af 8 ure, aan gemeld Logement te zien zijn.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.